

SI 78 Sigtuna, Kv. Professorn 1

Litteratur: H. Gustavson, Arbetet vid Runverket, Stockholm, i: Nytt om runer 15 (2000, publ. 2001), s. 28.

Äldre avbildning: H. Gustavson, teckning a.a., s. 28.

Signum i Sannordisk runtextdatabas: U NOR2000;28A

Ett revben av nöt med runor på båda sidor påträffades 1999 vid arkeologisk undersökning i kv. Professorn 1 på tomt III:2 (Ruta H21. Kontextnummer 1162. Fyndnummer 5276). Datering till perioden 1083–1103 enligt den fasindelning som Mats Pettersson har upprättat för kv. professorn 1 och 2.

Benets längd 135 mm, bredd 28 mm, tjocklek 8 mm. Runhöjd 8–21 mm (16 **n** resp. 1 **n**). Inskriften är centralt placerad.

Fig. 1. Sida A. Foto Bengt A Lundberg 1999 (RAÄ/KMB f9916109).

Inskrift sida A:

nnnikbo--m

5 10

Sida B:

---kn-

15

Till läsningen: Inskriften på sida A är tydlig. I 1–3 **nnn** är de dubbelsidiga bistavarna överlånga, framför allt i 3 **n** där vänstra bistavens spets når fram till den föregående runans huvudstav. Mellan 4 **i** och 5 **k** finns en punktartad fördjupning som skulle kunna vara ett skiljetecken, likaså mellan tecknen 8 och 9. 5 **k** har högt ansatt bistav. En grund linje platsen för en dubbelsidig **a**-bistav är en skrapning. Nedanför denna linje syns streck av tunnare och yligare karaktär som inte hör till inskriften. Toppen av 6 **b** bortskuren, likaså av runa 7 **o** och runa 8. 7 **o** har dubbelsidiga bistavar snett uppåt höger. Tecken 8 har formen \backslash . Det är oklart vilken runa den är tänkt återge. Runa 9 skall snarast läsas som en **p**-runa, eftersom det nedre strecket, som kan vara nedre delen av en bistav, är avsiktligt skuret men uppsprucket. Att runan står för **I** kan inte uteslutas. I 10 **m** skär bistavarnas nedre spetsar

Runristade lösföremål från Sigtuna

SI 78 Sigtuna, Kv. Professorn 1

något förbi huvudstaven. Bistavarna är för högt ansatta för att runan skall läsas som **h**. Två punktartade fördjupningar, den ena till höger om 4 **i**, den andra till vänster om runa 9, bedöms var naturliga.

Fig. 2. Sida B. Foto Bengt A Lundberg 1999 (RAÄ/KMB f9916110).

Fig. 3. Sida B, detalj. Foto Bengt A Lundberg 1999 (RAÄ/KMB f9916111).

Ristaren har därefter vänt benet upp och ner och fortsatt med inskriften på sida B. Inskriften är här mycket grund. Före runa 14 finns två korta streck svängda åt vänster samt ett kryssliknande tecken, som kan uppfattas som en valhänt skuren **α**-runa. Basen av dess huvudstav skär möjligen över nedre delen av den följande runans huvudstav. Denna kan läsas

som en stungen **u**-runa, dvs. **y**. 15 **k** är kort men tydlig. Vänstra bistaven i 16 **n** är överlång. Övre delen av runa 17 kan ej helt skönjas. Runan kan ha varit **u** eller **p**. Därefter har det inte funnits någon ristning.

Inskriften ger inte någon språkligt säker mening. En tre gånger upprepad **n**-runa förekommer i flera runinskrifter och har där uppfattats ha en negativt laddad magisk innebörd.

Detta dokument ingår i en digital utgåva av runristade lösföremål från Sigtuna. Dessa publiceras fritt tillgängliga på Internet.

Texten är ännu preliminär och kan komma att revideras. Hittar du felaktigheter eller känner till källor som inte har utnyttjats är du välkommen att meddela författaren dessa på nedanstående e-postadress.

Författare: Helmer Gustavson
E-post: margareta.gustavson@comhem.se

Riksantikvarieämbetet
Box 1114, 621 22 Visby
Tel. 08-5191 8000, Fax 08-660 7284
www.raa.se